

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**DN. DVRANDI|| à Sancto Portiano, in Senten=||tias
Theologicas Petri Lombardi|| Commentariorum libri||
quatuor.||**

Durandus <de Sancto Porciano>

Antverpiæ, 1567

Quęstio prima. Vtrum potentia sit in Deo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72607](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72607)

5 AD PRIMVM argumentum dicendum est quod esse praedestinatum totaliter dependet a voluntate diuina. Totalis etiam effectus praedestinationis ex parte nostra causam non habet, & ideo his duobus modis non iuuatur praedestinatio vt dictum fuit, aliquis tamen particularis effectus praedestinationis bene dependet ab aliquo quod est ex parte nostra, & talis bene iuuatur precibus propriis & alienis, & tunc non oramus vt diuina voluntas immutetur, sed vt diuini uoluntatem per orationes nostras vel alienas tanquam per causas medias impleatur.

6 Ad secundum dicendum quod siue fiant orationes pro omnibus vniuersaliter, siue pro quibusdam in generali, non descendendo ad certas personas, siue fiant pro aliquibus singulariter non frustra fiunt, cum enim oramus pro omnibus generaliter intelligendum est pro illis quorum nomina iam scripta sunt in libro vitae, & licet certum sit quod hi saluabuntur, tamen salus eorum ordinata est euenire mediatis orationibus. Idem dico quado fit oratio pro quibusdam in generali non descendendo ad certas personas. Quando autem fit pro certis personis fit vt aliquis effectus praedestinationis compleatur in eis mediatis orationibus nostris, licet enim totalis effectus praedestinationis in quocumque non habeat causam nisi diuinam voluntatem, tamen particularis effectus causam habent mediante qua implentur.

DISTINCTIO XLII.

Sententia huius distinctiois in generali & speciali.

Nunc de omnipotentia Dei. Superius Magister determinauit de scientia Dei. Hic vero determinat de potentia eius. Et diuiditur in partes duas. Primo enim determinat veritatem. (vniuersaliter diuinae potentiae.) Secundo ponit opinionem quorundam limitantium eam. Secunda incipit in princ. 43. dist. ibi, quaedam vero de suo sensu. Prima est praesentis lectionis. Et diuiditur in tres partes. Primo mouet suam quaestionem. Secundo eam determinat. Tertio obicit per autoritatem & determinat. Secunda ibi: quod enim Deus omnia. Tertia ibi: ex quibusdam tamen autoritatibus. Et haec est sententia lectionis & diuisionis in generali.

2 IN SPECIALI vero sic procedit. Et queritur primo quare Deus dicitur omnipotens, aut quia omnia potest, aut quia potest quicquid vult: postea respondet dicens quod Deus dicitur omnipotens, quia omnia potest, oppositum tamen ostendit quod non omnia possit, quia non potest ambulare, loqui, & huiusmodi: & respondet quod huiusmodi suam potentiam non euacuunt, ista enim Deus operatur in nobis, posse vero peccare vel corrumpi non sunt potentiae, sed infirmitatis, & concludit quod Deus dicitur omnipotens, quia potest omnia facere & nihil pati. Postea addit autoritates per quas videtur probari quod Deus dicitur omnipotens, quia potest quicquid vult. Et respondet quod autoritates inducuntur, ad ostendendum quod voluntas Dei non impediatur, non quod in hoc solo sistat ratio omnipotentiae. Et subdit quod omnipotens dicitur, quia potest facere quicquid factibile est, non autem quicquid facere vult, quia sic est omnipotentia vera: non ergo beatus Petrus & alii sancti habent omnipotentiam sicut deus, quia licet possint quicquid volunt se posse & se facere, tamen non possunt facere quicquid volunt fieri, sed deus potest facere quicquid vult fieri, & quicquid vult se posse. Quicquid enim vult per se facit, vel per creaturam subiectam. Hanc etiam potentiam qua potest habet per suam naturam, non sic autem habet potentiam creatura: filius autem Dei potentiam habet tam per se quam per sui naturam, quantum habet eam a patre &c.

QUESTIO PRIMA.

Vtrum potentia sit in Deo.

Tho. 1. q. 25. ar. 5.

Circa distinctionem istam primo queritur, vtrum potentia sit in Deo. Et videtur quod non, quia si in Deo est potentia vel est coniuncta actui, vel non, si non, cum potentia perficiatur per actum, potentia Dei esset imperfecta quod est inconueniens. Si autem sic semper est actui coniuncta creaturae fuissent ab aeterno, quod similiter est inconueniens, quare &c.

2 Item secundum Philo. 9. meta. in bonis actus est melior potentia, sed Deo solum est attribuendum id quod melius est, ergo Deo debemus attribuere actum & non potentiam.

3 IN CONTRARIVM est quod dicitur Luc. 1. Fecit mihi magna qui potest est. Et arguitur quia omne quod agit, agit per aliquam potentiam actiuam, sed Deus est causa agens respectu omnium rerum, ergo &c.

4 RESPONSIO. Potentia diuitur ab Aristo. 5. meta. in actiuam & passiuam. Actiuam est principium transformandi aliud secundum quod aliud. Passiuam vero est principium transmutandi ab alio secundum quod aliud: & potentia quidem passiuam non potest vniuersaliter diffiniri si proprie sumatur, & positum vocando transmutationem deductionem alicuius de esse informi ad formatum: sed potentia actiuam potest vniuersaliter diffiniri sic quod potentia actiuam est principium producendi aliud secundum quod aliud. Quae enim producuntur per simplicem emanationem nullo superposito, producuntur quidem per potentiam actiuam agentis, sed non per transmutationem alicuius praesuppositi, unde in eis non est potentia passiuam proprie positum accepta, sed tantum negatiue, scilicet non prohibito ad esse, propter quod non omni potentiae actiuae respondet potentia passiuam proprie accepta, sed tantum potentiae actiuae naturalis quam solum interdit diffinere Philo. Ex quo patet quod potentia actiuam ordinatur ad influendum aliquid alteri, & non ad recipiendum aliquid in se. Potentia vero passiuam econuerso ordinatur ad recipiendum aliquid in se, & non ad influendum aliquid alteri.

5 Hoc supposito dicendum est quod in deo est potentia actiuam, non autem potentia passiuam. Primum patet sic, illud quod importat perfectionem simpliciter in entitate & actualitate est Deo attribuendum, sed habere potentiam actiuam importat perfectionem simpliciter in entitate & actualitate, ergo &c. Maior de se patet, minor declaratur, quia nihil agit nisi secundum quod est in actu, actus autem ille est perfectior & potior quo aliquid est in se formaliter, & continet aliud virtualiter quam ille quo aliquid est in se formaliter, sed nihil continet virtualiter, habens autem potentiam actiuam per illam est actu in se aliquid formaliter, & per ea continet aliud virtualiter: ergo habere potentiam actiuam importat perfectionem in entitate & actualitate, & haec fuit minor. Item quod mouet nullo modo existens mobile & agit nullo modo existens agibile purissime habet potentiam actiuam, nam quod mouet motum vel mobile & quod agit ab alio tamen actum illud cum potentia actiuam per quam mouet & agit habet potentiam passiuam per quam mouetur & patitur, cum ergo Deus maneat summe immobilis existens, & agat nihil omnino patiens, patet quod in eo est purissime potentia actiuam.

6 Secundum sic patet, conuertendo primam rationem, illud quod importat imperfectionem & diminutionem in actualitate & entitate non conuenit Deo, sed habere potentiam passiuam est huiusmodi, ergo &c. Minor declaratur, quia esse in potentia ad recipiendum aliquid in se est ex defectu entitatis & actualitatis quae dat ei illud quod in ipso recipitur: unde talis potentia siue sit separata ab actu siue coniuncta actui de se est imperfecta & indigens perfici per aliud: & haec fuit minor: sequitur ergo conclusio. Ex quo patet quod respectu actuum essentialium & intrinsecum non est in Deo potentia realiter, neque actiuam neque passiuam. Non actiuam, quia actus eius transit in materiam exteriorem, intelligere autem & velle non transeunt. Nec passiuam, quia illa omnino non est in deo, vt probatum est. Restat ergo quod in Deo tantum sit in potentia respectu actuum transcendentium in aliud, aliud dico, vel supposito tantum vt sunt potentiae generandi & spirandi, vel aliud supposito & natura quod est proprie aliud, de qua solum nunc attendimus.

4 AD PRIMVM argumentum dicendum quod potentia actiuam Dei essentialiter accepta ad excludendum potentiam generandi & spirandi, de quibus nunc non loquimur (quia de eis satis dictum est in praecedentibus) non semper est coniuncta actui, quia tunc sequeretur quod res fuissent ab aeterno, vt probatum fuit supra dist. 38. quaest. 1. Et quod dicitur quod potentia non coniuncta actui est

Cap. 20.

Cap. 22.

est